

Sorenskriver Harbek som vitne i Lange- landsaken

Replikkveksling om

Jonas Lie

Di. 10/1

4-5-49.

Sorenskriver Ole Harbek er dagens første vitne i den rettslige etterforskning i Langeland-Bergsviksaken. Han forklarer seg om det rundskrivet Langeland har nevnt i sin bok undertegnet av Harbek på vegne av Administrasjonsrådet. Det ble gjort kjent at Jonas Lie var ansatt som inspektør for politiske saker, med oppdrag å formidle forbindelsen mellom det norske og det tyske sikkerhetspoliti: «Harbek ga det norske politi ordre til å innberette sine landsmenns patriotiske gjerninger via nazisten Jonas Lie til det tyske sikkerhetspoliti. Harbek la således grunnstenen til den politiske straffe- og politifølgning overfor norske patrioter under okkupasjonen», skriver Langeland i «Dømmer ikke».

Harbek forklarer i dag at han mente de ville være gunstig å få Jonas Lie inn i inspektørstillingen. Han var ikke medlem av N. S., men hadde tyske sympatier. Sommeren 1940 merket en aldri at han tok vare på annet enn norske interesser. Forbindelsesstillingen mellom tysk og norsk politi var vesentlig opprettet for å varetta interessene til de nordmenn som var arrestert av tyskerne. Vitnet gjorde for øvrig merksom på at han personlig ikke ønsket Jonas Lie, men etter påtrykk av legasjonsråd Neuhaus ble han ansatt.

Langeland: De peker på at det ikke skjedde noe galt i henhold til dette rundskrivet. Er De sikker på det?

— Jeg hørte ikke noe som tydet på det sommeren 1945.

— Er sorenskriveren kjent med at K. Frigaard er siktet for å ha innskjerpet dette rundskrivet.

— Nei.

Vitnet opplyser for øvrig at rundskrivet ble sendt ut med riksadvokat Sunds fulle billigelse.

Det ble dokumentert en rekke skriv, og et sted bryter Langeland ut: — Jeg protesterer mot at et dokument som er stjålet fra meg dokumenteres.

Dommer Didriksen bryter imidlertid ikke inn, og dokumentasjonen går sin gang.

Det neste punkt er rundskrivet som ble sendt ut av Justisdepartementets Sentralkontor for rekvisisjoner og krigsskader, med anmodning til politimestrene om å skaffe 300 biler til tyskerne. Dette skulle gjøres kjent med plakatoppslag o. l., men det måtte ikke bekjentgjøres at kjøperne var tyskere.

Skrivet var underskrevet av Rognlien. Harbek forklarte at tyskerne hadde framsatt et krav om 800 biler, og de norske myndighetene måtte bøye seg for det som et krav ifølge Haag-konvensjonen.

— Hvorfor lot man det ikke gå som en tydelig rekvisisjon, i stedet for å dekke over at tyskerne skulle ha det? spør Langeland.

— Det er ikke straffbart forhold at norske myndigheter etterkommer et krav etter Haagkonvensjonen, svarer vitnet.